

3+30+300 princippet
HÅNDBOG

Indholdsfortegnelse

1. Introduktion.....	4
2. Hvad er 3+30+300?.....	6
3. Hvorfor 3+30+300?.....	13
Hvorfor tre træer fra hvert hjem?	13
Hvorfor tredive procent kronedække i hver bydel?	14
Hvorfor trehunderede m fra den nærmeste park eller grønne område?	15
Andre argumenter	16
4. Hvordan implementeres 3+30+300?.....	21
Trin-for-trin guide	
1. Vurdering og analyse	22
2. Strategisk planlægning	23
3. Etablering og forvaltning af træer	25
4. Overvågning og tilpasning	26
5. Involvering af lokalsamfundet	27

5. Gør 3+30+300 til virkelighed, eksempler og god praksis.....	34
Vurdering og analyse	32
Strategisk planlægning	35
Etablering og forvaltning af træer	36
Overvågning og tilpasning	37
Involvering af lokalsamfundet	37
Fælles læring	38
6. Kilder, yderligere info og inspiration.....	39
Publikationer	39
Hjemmesider, videoer og podcasts	40

Produceret af Yggdrasil - The Living Nordic City Projektet

2025-09-01

GRØNT AFTRYK
Sammen skaber vi en grønnere by

trækontoret.

**EKOLOGI
GRUPPEN**

**NATURE BASED
SOLUTIONS
INSTITUTE**

1. Introduktion

3+30+300-princippet (ofte også kaldet "3+30+300-reglen") giver evidensbaseret vejledning til skabelse af grønnere, sundere og mere modstandsdygtige samfund, fra storbyer til små landsbyer. Som det uddybes nærmere i det næste kapitel, fremmer princippet sundere bymiljøer ved at sikre, at hver borger kan se mindst tre fuldvoksne træer fra deres hjem, bor i et område med 30 % kronedække og har adgang til grønne områder inden for 300 meter. Siden det blev lanceret i begyndelsen af 2021, har princippet hurtigt vundet popularitet verden over og anvendes nu af mange kommunale, regionale og statslige myndigheder, nonprofitorganisationer og samfundsgrupper samt virksomheder.

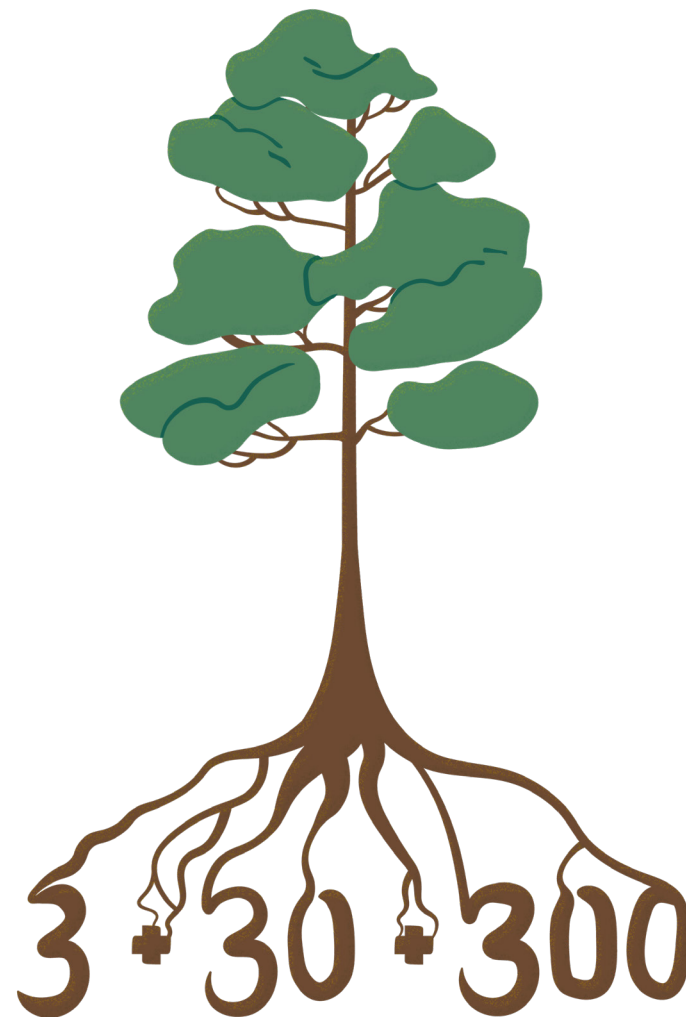
Denne håndbog giver praktisk vejledning til implementering af 3+30+300-princippet i dit område. Den bygger på indsigter og resultater fra [Yggdrasil - The Living Nordic City projektet](#) (Yggdrasil i korthed), som blev gennemført under Nordisk Ministerråds Vision 2030-initiativerne (se Nordic Council of Ministers, 2025). Som en del af initiativet Nordic Cities Nature-Based Solutions, fokuserede Yggdrasil på at styrke den rolle, som bytræer og grønne områder spiller i skabelsen af sundere, og mere klimarobuste byer på tværs af den nordiske region. Yggdrasil afspejlede det nordiske perspektiv på bymæssig bæredygtighed, integreret forskning med praktiske anvendelser og anerkendelse af de unikke lokale kontekster i byerne. Det fremhævede, hvordan grønne byrum samtidig kan adressere folkesundhed og

klimatilpasning, og biodiversitetsudfordringer, samtidig med at der tages hensyn til de forskellige behov og forhold i kommunerne. Det understreger også vigtigheden af robuste og mangfoldige byskove for kommunerne.

Denne håndbog er ikke kun for nordiske kommuner, men kan faktisk anvendes af alle, der er interesserede i at bruge 3+30+300-princippet til at styrke de grønne initiativer, fra det meget lokale til det internationale niveau. Den giver en trin-for-trin guide til implementering af princippet i forhold til egne formål, tilbyder praktiske eksempler og anbefalinger til fremgangsmåder, besvarer ofte stillede spørgsmål om princippet og giver yderligere kilder og inspiration.

Håndbogen begynder med en beskrivelse af, hvad 3+30+300-princippet er og beskriver de tre komponenter. Årsager og argumenter for at anvende 3+30+300 præsenteres som det næste, da implementeringen af princippet kan variere afhængigt af lokale behov, præferencer og forhold. Dette efterfølges af en trin-for-trin guide til implementering af 3+30+300, fra vurdering af den nuværende situation og den efterfølgende formulering af visioner, mål og målsætninger, til brug af princippet i kommunikation, involvering af lokalsamfundet og langsigtet monitorering. Eksempler og anbefalede fremgangsmåder, der kan inspirere til implementering, afdækkes i den følgende sektion.

2. Hvad er 3+30+300?

3+30+300-princippet, der første gang blev introduceret i februar 2021 af den hollandske byskovsekspert Cecil Konijnendijk fra Nature Based Solutions Institute (en af forfatterne af denne håndbog), tilbyder en enkel og evidensbaseret ramme for grøn byudvikling, med fokus på tre kritiske komponenter for at sikre adgang til og fordele fra træer i byen og grønne områder:

3 - Synlig grøn

Alle bør kunne se mindst tre store træer fra det sted, hvor de bor, arbejder, studerer eller modtager pleje. Dette fremmer psykisk velvære og forbindelse til naturen og det forbedrer også mental restitution, koncentration, læring og kreativitet.

30 - Boligområde eller klima grøn

Boligkvarterer - defineret ud fra lokale definitioner og behov - bør have et kronedække på mindst 30 %. Dette giver miljømæssige fordele, såsom køling og forbedret luftkvalitet, samtidig med at det styrker vores trivsel og fysiske sundhed samt fremmer flere sociale interaktioner.

300 - Rekreativt grønt

Alle bør have et offentligt tilgængeligt grønt område af høj kvalitet på mindst 0,5-1,0 hektar, som ikke er mere end 300 meters gang- eller cykeltur væk, for at sikre tilgængelighed til rekreation og fremme sundere livsstil.

3+30+300

Kombinationen af de 3, 30 og 300 komponenter sikrer, at vi altid har synligt grønt omkring os, især træer, samt tilstrækkeligt trækronedække både på gade- og kvarterniveau. Derudover gør det offentlige grønne områder af høj kvalitet tilgængelige for alle.

Mange kommuner har mange grønne områder og træer, men fordelingen på tværs af bydele, boligkvarterer og gader er ofte ujævn. Som følge heraf har mange borgere ikke tilstrækkelig adgang til eller udsyn til træer og anden beplantning.

FAQ: 3-komponent

Hvad betragtes som et stort eller fuldvoksnet træ?

Det afhænger af den lokale kontekst, men én måde at definere det på er at sætte en vis minimumsdiameter ved brysthøjde (DBH) eller kronediameter eller kroneprojektion (muligvis i kombination med en minimumshøjde) for træer, der skal inkluderes. I Yggdrasil-projektet blev en minimum kroneprojektion på 28 m² anvendt. Man kan også bruge en minimum krone-diameter på for eksempel 6-8 meter. En anden retningslinje kunne være, at træet skal have en DBH på mindst 30 centimeter.

Hvordan måler man 3-komponenten?

Der er forskellige måder at vurdere 3-komponentprincippet på. Et eksempel på sådanne metoder, hvor man bruger en sikkerhedsmargin omkring individuelle boliger og derefter tæller alle træernes kroner over en vis størrelse (for eksempel 28 m², som nævnt ovenfor), er beskrevet i Yggdrasil-rapporten (Nordic Council of Ministers, 2025). Der er også andre måder at vurdere 3-komponenten på, for eksempel ved at bruge spørgeskemaer og spørge folk, hvor mange (store) træer de kan se. Nye metoder inkluderer den faktiske synlighed af træer (ved at se på, hvor vinduerne er placeret i de enkelte bygninger). For en oversigt over forskellige vurderingsmetoder for alle tre komponenter, med deres respektive fordele og ulemper, se Browning et al. (2024).

Hvorfor kræver princippet, at man ser mindst 3 træer (og ikke for eksempel 2 eller 4)?

Forskning har vist, at det gavneros at se træer, buske og anden vegetation. Selvom der ikke findes specifik forskning, der præcist anbefaler tre træer, betragtes udsigten til mindst tre træer som en god indikator for synligt grønt omkring hjem, skoler, arbejdspladser osv. Det kan for eksempel betyde, at træer er synlige fra forskellige sider af bygningerne. At have udsyn til flere træer kan også betyde at se forskellige træarter, hvilket giver en mere divers oplevelse. Endelig passer de 3 selvfølgelig godt sammen med de 30 og 300 komponenter, som er mere solidt understøttet af evidens.

Hvorfor er der fokus på træer – og specifikt store træer?

Træer giver typisk flere fordele end andre typer vegetation, og især store træer tilbyder den største værdi i forhold til f.eks. køling, reduktion af forurening, vandoptag og fremme af mental sundhed. Forskning har vist, at et stort træ vil give flere fordele end et stort antal små træer.

FAQ: 30-komponenten

Hvordan definerer man en "bydel"?

Bydele kan defineres på forskellige måder, afhængigt af den lokale kontekst. Ofte har kommuner klart definerede bydele eller områder. I nordamerikanske byer, som et eksempel, adskiller postnumrene forskellige bydele. I stedet for bydele, som anvendt i Yggdrasil-projektet, kan en buffer på for eksempel 500 meter eller måske 1 kilometer også tages fra individuelle boliger for at simulere folks daglige bydel.

Når man måler 30-komponenten, skal det så inkludere bygninger, veje, vand osv.?

Normalt beregnes de 30% over hele arealet af et område, inklusive bygninger og veje. Ofte udelukkes (større) vandområder fra vurderingen. Tilstedeværelsen af vand, såsom åer, vandløb og søer har selvfølgelig sine egne værdier. Faktisk vil vand ofte være en del af 300-komponenten som en vigtig funktion i byparker.

FAQ: 300-komponent

Hvordan definerer man et "høj-kvalitets" grønt område?

For at blive inkluderet i 300-komponenten skal grønne områder, fra parker til skove, tilbyde mulighed for et bredt spektrum af rekreative og beslægtede aktiviteter. De bør, ideelt set, have en varieret beplantning med tilstrækkelige træer og skygge - men også sollys. De grønne områder bør tilbyde forskellige oplevelser og være offentligt tilgængelige uden nogen form for entrégebyr. Desuden bør områderne være sikre, velholdte og uden væsentlige adgangsbarrierer. De bør også have et passende niveau af faciliteter og infrastruktur, relateret til områdets funktioner. Hver by bør dog have fleksibiliteten til at definere dette - baseret på den unikke kontekst. For nogle byer kan et høj-kvalitets grønt område blot være et, der aktivt benyttes af offentligheden, selvom det er småt eller ikke-traditionelt (dvs. ikke en typisk offentlig park).

Hvad menes der med en maksimal afstand på 300 meter?

Den maksimale afstand på de 300 meter refererer til den faktiske afstand for en gå- eller cykeltur, uden væsentlige barrierer, på højst 300 meter fra hjemmet (eller for eksempel arbejdspladsen) - i modsætning til den geografiske (luftlinje) afstand.

Hvorfor skal det grønne område være 0,5-1,0 hektar stort?

Grønne områder skal have en vis minimumsstørrelse for at kunne rumme forskellige anvendelser og tilbyde en række oplevelser. Større grønne områder kan også tilbyde mere biodiversitet og naturoplevelser af højere kvalitet. The World Health Organization, Regional Office for Europe (2017), har anbefalet en minimumsstørrelse på 0,5-1,0 ha for at opnå dette.

3. Hvorfor 3+30+300?

Implementeringen af 3+30+300-princippet, med dets fokus på træers og grønne områders vigtige bidrag til bedre lokalsamfund, imødekommer flere af de væsentlige udfordringer, som menneskelige beboelsesområder står over for i dag. For mere information om baggrunden og den understøttende forskning for 3+30+300, se Yggdrasil-rapporten (Nordic Council of Ministers, 2025) og den dedikerede 3+30+300 hjemmeside (www.330300rule.com).

Hvorfor tre træer fra hver bolig?

Forskning fremhæver de mentale sundhedsfordele ved synlig vegetation, hvor træer spiller en central rolle. Under COVID-19-pandemien gav nærliggende grønne områder essentielle "naturdoser." Studier viser også, at hospitals-patienter, der har udsigt til grønt eller grønne områder, oplever kortere helbredelsestid, og at studerende med grøn udsigt fra klasseværelset opnår bedre resultater. Forskning viser, at især (store) træer er en vigtig del af det visuelle grønne omkring de steder, hvor vi bor, arbejder, går i skole eller modtager pleje. At sikre at alle kan se mindst tre fuldvoksne træer fra de steder, hvor de tilbringer meget tid, understøtter trivsel, sundhed og vores evne til at koncentrere os.

Hvorfor tredive procent kronedække i hver bydel?

Bytræers kronedække giver forskellige fordele, herunder temperaturregulering, reduktion af luftforurening, opsamling af kraftige regnmængder og en række folkesundhedsmæssige fordele. Faktisk har studier konsekvent vist, at folk der bor i bydele med højere kronedække, er sundere og lykkeligere, også når studierne tager højde for faktorer som indkomst og kulturel baggrund. Studier indikerer, at højere niveauer af kronedække er nødvendige for at opnå de fulde nyttevirkninger, og bør derfor være i omkring 30 % eller mere. Nogle byer, som Barcelona, Bristol, New York og Vancouver, har sat et mål om 30 % kronedække, mens byer som Sydney og Washington DC sigter endnu højere. Kommunale mål kan dog skjule en ulige fordeling af kronedække, hvor nogle bydele scorer meget højt, og andre meget lavt. Det er essentielt at sikre, at alle som bor i større eller mindre byer, bor i en bydel med 30 % kronedække. Kun på denne måde kan hensyn til miljø og alles ret til træer opfyldes.

Hvorfor tre hundrede meter til den nærmeste park eller grønne område?

Adgang til høj-kvalitets grønne områder inden for kort afstand er afgørende for at fremme rekreative aktiviteter og forbedre trivsel. Undersøgelser viser, at mennesker der bor inden for en let gåafstand fra en lokal park eller andet offentligt grønt område, besøger disse områder oftere og har en bedre helbredstilstand. Som nævnt har The World Health Organization opfordret til, at alle skal have en offentlig park på mindst 0,5-1 ha inden for 300 meter fra deres hjem (World Health Organization, Regional Office for Europe, 2017). Der skal arbejdes på at sikre lige og god adgang til grønne områder, fra parker til skovområder, på tværs af forskellige typer af byer. Innovative løsninger, såsom lineære grønne områder, der fungerer som

cykelkorridorer, kan effektivt bygge bro mellem byboere og naturen. I anerkendelse af vigtigheden af mindre grønne områder og realiteterne i ofte tætbefolkede byområder, arbejder 3+30+300-princippet med en minimumsstørrelse for grønne områder på 0,5 ha, inden for en 300-meters gang- eller cykelafstand.

Andre argumenter

Folkesundhed - Adgang til grønne byområder reducerer stress, forbedrer mental trivsel og fremmer fysisk aktivitet, især for sårbare grupper som børn, ældre og dem med helbredsudfordringer.

Klimatilpasning - Bytræer hjælper med at formindske virkningerne af klimaforandringer ved at reducere varmeeffekten, håndtere regnvand, mindske oversvømmelser og give skygge.

Biodiversitet - Grønne områder skaber levesteder for den hjemmehørende flora og fauna, hvilket bidrager til økosystemets sundhed og diversitet.

Retfærdighed - Ved at sætte klare mål sikrer princippet at alle beboere - uanset socioøkonomisk baggrund - får gavn af tilstedeværelsen af grønne områder i deres nærområde.

Politisk sammenhæng - Princippet kan understøtte politikker og planer for grønne områder, træer, klima, biodiversitet, folkesundhed og andre områder. Det hjælper med at fastsætte mål, forbinde træer og grønne områder med forskellige fordele og temaer samt tilbyde en evidensbaseret måleenhed og retningslinje.

Økonomisk udvikling - Grønnere byer kan tiltrække investeringer, begivenheder, virksomheder, turister mv. Ejendomsværdier og folks villighed til at betale for boliger i grønnere bydele kan stige. Grøn byudvikling fremmer også grønne jobs og grønt iværksætteri.

FAQ: Den overordnede tilgang til 3+30+300

Skal der betales royalties eller nogen form for gebyr for at bruge princippet?

Nej, brugen af 3+30+300-princippet er helt gratis, da der ikke er nogen ophavsret eller varemærker. Det anbefales dog at respektere princippet omfang og intention samt korrekt citere hvor det stammer fra.

Hvilke økosystemtjenester og fordele fokuserer princippet på, og hvorfor?

Selvom træer og grønne områder, der er tilgængelige for borgerne, tilbyder en bred vifte af økosystemtjenester, er fokus for 3+30+300-princippet på klimatilpasning og folkesundhed. Disse er to centrale udfordringer for byer og andre bebyggede områder rundt om i verden, og forskning har vist, hvilken visuel indvirkning træer, kronedække og tilgængelige offentlige grønne områder kan have i forhold til disse.

Hvorfor bør 3+30+300 altid anvendes sammen med andre mål, værktøjer eller målinger?

Byer har brug for omfattende planlægningsrammer for at tackle forskellige udfordringer som klimatilpasning, mobilitet, boligudvikling og folkesundhed. 3+30+300-princippet er et stærkt udgangspunkt, men det skal integreres i bredere politikker. For eksempel vil der, i forhold til biodiversitet og forbedring af anden vegetation end træer, være behov for yderligere målinger og retningslinjer.

Kan princippet bruges til at fremme biodiversitet, og hvordan?

Ja, dette er muligt, især når de tre komponenter forbindes med aspekter af træ- og vegetationsmangfoldighed og biodiversiteten i grønne områder. Specifikke forbindelser kan relateres til for eksempel:

- Habitatforbindelse: Princippet kan hjælpe med at etablere miljøvenlige korridorer, der understøtter bevægelse af arter.
- Økosystemfunktionalitet: En veludført implementering af princippet sikrer, at træer og grønne områder bidrager til bestøvning, vandkredsløb og jordens sundhed, hvilket indirekte fremmer biodiversiteten.
- Fremme et varieret udvalg af træer og andre habitater på tværs af byen, stimulering af grønne områder, haver osv. med en blanding af træer og anden vegetation.
- Fremme af hjemmehørende træer og andre plantearter, især hvor hjemmehørende arter kan trives godt.

Kan andre typer vegetation (buske, stauder, grønne vægge og tage) overvejes inden for 3+30+300-rammen? Især i områder, hvor det er udfordrende at etablere store træer?

I princippet er det træer som er i fokus, når det gælder 3 og 30 komponenterne som også understøttes af forskning. Dette bør dog stadig ses som et skridt i retningen mod at opfylde 3+30+300-princippet på lang sigt, da der opstår flere muligheder for at plante og dyrke træer. Forskellige typer vegetation kan alle bidrage til at opfylde 300-komponenten, når de er en del af høj-kvalitets offentlige grønne områder. At kombinere træer med anden vegetation ved brug af flere lag kan også være gavnligt for biodiversitet, regnvandshåndtering og andre fordele.

Tager 3+30+300-princippet trædiversitet i betragtning? Man kunne især opnå 3- og 30-komponenterne med kun én eller få træarter, hvilket ikke virker hensigtsmæssigt.

Selvom princippet ikke specifikt inkluderer krav til træartsdiversitet, anbefales det at bruge et bredt udvalg af træarter og opbygge en blandet og modstandsdygtig bestand af bytræer. Yggdrasil-rapporten giver nogle oplysninger og retningslinjer for dette, for eksempel ved at henvise til Frank Santamours 10-20-30 tommelfingerregel for træartsdiversitet, der siger, at ingen enkelt art bør udgøre mere end 10 % af hele træpopulationen, ingen slægt bør dække mere end 20 %, og ingen plantefamilie bør udgøre mere end 30 % af alle træer i byen (se for eksempel Sabatini, 2024).

Er der en måde at lave en sammensat score for at visualisere alle komponenterne på et enkelt kort?

Ja, det kan godt lade sig gøre. Se eksemplet på den "overordnede score", der bruges i Yggdrasil-rapporten, med en vægtning af de tre komponenter og derefter en sammensat score (Nordic Council of Ministers, 2025). Eller man kan simpelthen bruge en score fra 0 til 3, for antallet af komponenter der er opfyldt for en bestemt bygning, bydel eller by.

Hvad er et godt tidsperspektiv for at implementere 3+30+300?

Dette afhænger af lokale behov og perspektiv, men generelt vil et langsigtet perspektiv (på flere årtier) være nødvendigt for eksempel for at nå 30 % kronedække. Dette vil kræve anderledes måder at planlægge og designe bydele på. For nye udviklinger kunne man forestille sig at sætte en tidsramme på 20-30 år, hvor det fulde 3+30+300-princip skal opnås. Dette kræver også en klar plan forvaltningsplan for beplantningen og dens vækst, med ansvar, ressourcer og overvågning, så det ikke forbliver et tomt løfte.

Er 3+30+300 en norm, et princip, en retningslinje, en generel måleenhed eller alle tingene?

Det kan fungere som (og er blevet brugt som) alle disse, afhængig af formålet. Det blev oprindeligt formuleret som et "princip" eller en "tommelfingerregel" for at understrege vigtigheden af at have tilstrækkeligt synligt, omkringliggende og rekreativt grønt (baseret på forskningsresultater) og for at få en stærkere position i diskussioner om byrum og prioritering. 3+30+300 har været brugt som en lokal og endda national grøn norm, vedtaget af offentlige myndigheder, hvilket styrker argumentet for tilstrækkelige træer og grønt. Det er ofte blevet nævnt i træ- og begrønningsstrategier samt andre politiske dokumenter som et mål eller et redskab til monitorering. Lokalsamfund og non-profit organisationer har brugt det til at advokere for flere træer og grønt i samfundet. Det er dog vigtigt at gøre det klart fra starten, hvordan 3+30+300 bruges i den specifikke kontekst eller det dokument, der er tale om.

Hvad er nogle af begrænsningerne ved 3+30+300?

Først og fremmest er der nogle kontekstspecifikke udfordringer. Princippet tager ikke automatisk højde for de unikke økologiske eller urbane kontekster i regioner (som Færøerne eller Island i en nordisk kontekst), hvor det kan være urealistisk at opnå 30 % kronedække på grund af klimatiske eller geografiske begrænsninger.

Ukritisk brug af princippet kan føre til oversimplificering. Selvom det er en nyttig retningslinje, kan 3+30+300 oversimplificere kompleks byplanlægning og miljømæssige dynamikker og overse andre kritiske faktorer som jordkvalitet, underjordisk infrastruktur eller sociokulturelle præferencer.

Der kan være en tendens til at fokusere på kvantitet frem for kvalitet. Princippet lægger vægt på målbare kriterier (udsyn til træer, kronedække, nærhed til grønne områder), hvilket måske overser kvaliteten og funktionaliteten af de grønne områder eller træarter for biodiversitet og modstandsdygtighed. Når det er sagt, kræver 300-komponenten klart et høj-kvalitets offentligt grønt område. Desuden, som også nævnt ovenfor, bør sikring af ordentlig træartsdiversitet være en vigtig overvejelse.

4. Hvordan implementeres 3+30+300?

Trin-for-trin guide

3+30+300-princippet kan anvendes på forskellige måder, men den optimale anvendelse er at integrere det i en trinvis og strategisk tilgang. De vigtigste trin i denne strategiske proces relaterer sig til de fem trin, der er illustreret til højre.

Borgerinddragelse nævnes som et femte trin her, men det er faktisk forbundet med alle de andre trin (som vist i figuren). Under vurdering og analyse samt under overvågning af fremskridt kan borgervidenskab anvendes. Ideelt set bør lokalsamfundet også inddrages i formuleringen af visioner og mål for strategier for øget bynatur og tilhørende politikker.

De fem trin og 3+30+300-princippets respektive/potentielle rolle beskrives nedenfor. For hvert trin er der listet vigtige overvejelser, aspekter og spørgsmål for at guide i arbejdet med dette trin. I næste kapitel er en række praktiske eksempler for hvert trin i guiden listet.

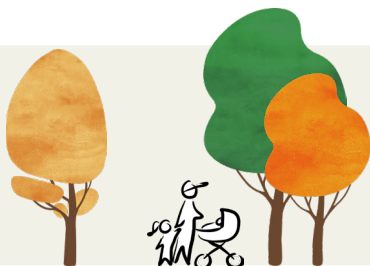
Trinene kan følges af forskellige typer interessenter, fra kommunale medarbejdere til non-profit og andre. Naturligvis vil vægten af, hvilke trin der er de vigtigste eller mest relevante, variere grupperne imellem.

1. VURDERING OG ANALYSE

A Nuværende tilstand og gap-analyse

Nuværende tilstand og gap-analyse: Hvad har vi? (vurdering af nuværende tilstand). Hvad er den nuværende 3+30+300- og bredere grønne struktur i området og i specifikke bydele? Hvordan ser 3+30+300-tilstanden ud i forskellige bydele? Hvor er de primære 3+30+300-huller? (Dette kan analyseres ved hjælp af kortlægningsværktøjer og lag med sociodemografiske data for at prioritere de områder med størst behov). Hvordan definerer man "sårbare" befolkningsgrupper eller områder? Hvor er nogle af de mest sårbare og prioriterede områder for 3+30+300-implementering? Som resultat af denne analyse bør områder nær skoler, sundhedsfaciliteter og socioøkonomisk sårbare boligområder prioriteres for at maksimere sundheds- og lighedsfordele.

B Politik- og kontekst-analyse

Er der andre relevante politikker og planer, eller måske lovgivning, og hvordan hænger de sammen med 3+30+300? Er der karakteristika ved den lokale kontekst, som bør tages i betragtning? Hvad er nogle af de problemer, udfordringer og muligheder, hvor træer og andre grønne områder spiller en rolle, for eksempel i forhold til de fordele eller gener, de medfører, samt forbindelsen til politiske mål og fællesskabets prioriteter?

C Interessentkortlægning

Hvem er de vigtigste aktører og interessenter i forhold til implementering af 3+30+300?

2. STRATEGISK PLANLÆGNING

A Definer destinationen

Hvor vil man hen (i forhold til visionen, en ønsket fremtidig tilstand)? Hvad er den ønskede fremtidige tilstand for lokalsamfundets grønne struktur, især fra et 3+30+300-perspektiv? Hvordan hænger dette sammen med at opfylde en række strategiske mål for fremtiden for området? Forveksl ikke visionen - som er en mere generel, aspirerende erklæring og en ønsket fremtidig tilstand - med specifikke formål og mål, der vil hjælpe med at nå visionen.

B Identificer de afvejninger, der skal foretages for at prioritere træer og grønne områder (parkering, boligbyggeri, ikke-grønne offentlige rum osv.)

C Brug princippet til at åbne døren for en samtale om at begrønne byen. Anvend princippet som et kommunikationsværktøj til at tale for grønnere områder og en stærkere tilstedeværelse af træer og grønne områder i bypolitikken.

D Beslut, om der skal fokuseres på de 3 træer, de 30 %, eller de 300 meter, eller ideelt set alle tre, da de repræsenterer forskellige funktioner og roller for træer og grønne områder.

E Integrer 3+30+300-princippet i planlægning og forvaltning af bytræer, grønne områder, biodiversitet, klima og andre relaterede planer og strategier. Brug rammer som træstrategier til at formalisere forpligtelserne.

F Se, hvordan princippet kan anvendes sammen med andre retningslinjer og værktøjer for begrønning af byer, biodiversitet, klimatilpasning og lignende.

G Sørg for at politikere og planlæggere tager højde for langvarig vedligeholdelse og beskyttelse af træer og grønne områder (se trin 4).

H Integrer 3+30+300 i bredere politikker

- Inkorporér princippet i overordnede kommunale planer samt i politikker og strategier for boligbyggeri, folkesundhed, uddannelse, transport, økonomisk udvikling osv.
- Find måder at tilpasse politikker og planer på og skabe synergi i stedet for politiske eller sektorielle konflikter.

3. ETABLERING OG FORVALTNING AF TRÆER OG GRØNNE OMRÅDER

A Beskriv køreplanen

Hvordan kommer man derhen, det vil sige, hvordan realiserer man visionen og opnår målene (arbejdsplan, roller og ansvar, ressourcer)? Hvad skal der gøres, hvornår, af hvem og med hvilke ressourcer?

B For at guide ovenstående, bør der udvikles en detaljeret ramme, der linker mål til målsætninger og nøgleresultatindikatorer.

C Pas godt på eksisterende træer og grønne områder og forbedr deres tilstand og kvaliteter. Læg særlig vægt på beskyttelsen af eksisterende store træer, der giver de største økosystemtjenester.

D Fokuser på træplantning og etablering af nye grønne områder i de prioriterede områder der er identificeret tidligere. Plant en blanding af arter for at modstå skadedyr, sygdomme og klimaforandringer. Afhængigt af lokale politikker og lovgivning, balancer omhyggeligt brugen af både hjemmehørende og eksotiske arter, mens man forsøger at forbedre diversiteten og sundheden i den lokale, urbane skov.

- Prioriter store skyggetræer som lever længe frem for mindre prydderter for maksimal effekt.
- Tilpas til lokale kontekster: Vær opmærksom på regionale variationer i trævækst og urbane forhold. Hvor træer er mindre egnede eller sværere at dyrke, bør fokus være på at anvende alternative former for beplantning.

4. MONITORERING OG TILPASNING

A Overvåg fremgangen: Hvordan ved man, at man er kommet i mål? Hvad er det minimumsniveau, man vil opnå på forskellige tidspunkter i fremtiden? (overvågning, politik-/strategitilpasning).

Bemærk: Der skal være en klar idé fra starten om, hvordan man vil overvåge fremskridt og udviklingen af opfyldelsen af 3, 30 og 300, så dette skridt hænger sammen med de tidligere skridt.

B Evaluer regelmæssigt fremskridtene og juster planerne efter behov. Hvordan udvikler resultaterne for 3, 30 og 300 sig? Hvad er de lokalsamfundets holdninger til ændringerne?

C Brug værktøjer som i-Tree og folkesundhedsmæssige konsekvensvurderinger for at kvantificere fordelene ved træplantning og ændringer i kronedække.

5. BORGERINDDRAGELSE

A Involvering af lokalsamfundet bør integreres i alle andre trin, og involvering bør starte tidligt i processen.

B Fokusér på beboere og lokalsamfundsgrupper: Hvilke beboere og lokalsamfund er mest berørt? Hvad er de bedste måder at involvere dem og andre interessenter i udviklingen og implementeringen af strategien? Brug analysen fra trin 1 her.

C Brug 3+30+300 til at øge beboernes bevidsthed om vigtigheden af træer og grønne områder.

D Involver beboerne i grønne initiativer for at opbygge ejerskab og sikre, at indsatsen afspejler lokalsamfundets behov.

E Identificer, hvordan 3+30+300 kan hjælpe med at opfylde lokalsamfundets behov og præferencer og sikre en lokalt tilpasset implementering af princippet.

FAQ - Implementering af 3+30+300 i forskellige kontekster og realiteter

Hvordan kan princippet bruges til kommunikation og offentlig inddragelse?

Der er mange måder at bruge princippet til kommunikation og offentlig inddragelse. Nogle eksempler på dette:

- **Sætte enkle, håndgribelige og målbare mål:** 3+30+300-princippet tilbyder klare og relaterbare målinger (at se træer, nærhed til parker), som er nemme for både beslutningstagere og borgere at forstå og støtte - og følge op på.
- **Øge opmærksomheden:** Princippet fremhæver vigtigheden af bytræer og anden beplantning for sundhed, klimatilpasning og biodiversitet, hvilket gør det til en kraftfuld fortælling.
- **Fællesskabsdeltagelse og borgerhandlinger:** Initiativer, der er i overensstemmelse med princippet, såsom træplantningskampagner eller revitalisering af parker, kan aktivt involvere beboere og fremme en følelse af ejerskab.
- **Evidensbaseret kommunikation:** Forskning, der viser fordele som forbedret mental sundhed, kølingseffekter og gevinster for biodiversiteten, kan bruges til at engagere samfund og beslutningstagere.
- **Politisk påvirkning:** Princippet fungerer som et samlingspunkt for borgere, NGO'er og byplanlæggere til at advokere for grønnere byer, i overensstemmelse med internationale og nationale mål for klima, bæredygtighed og andre indsatsområder samt lokale politiske målsætninger.

Kan princippet blive anvendt i tørre eller halvtørre byer?

Ja, men for eksempel kan 30 blive svært at nå på grund af tørke og begrænset tilgængeligt vand. Det er vigtigt at bruge træer og anden vegetation som er tilpasset lokale forhold.

Hvad kan der gøres for at tilpasse byer, herunder tætte bymidter, til princippet?

Ofte er mere muligt, end man tror. Først og fremmest må man identificere steder hvor der kan plantes og især fokusere på områder, hvor store træer kan udvikle sig. Udnyt mobilitets-, energi- og andre omstillinger, da mange byområder gennemgår hyppige forandringer. Vær samtidig opmærksom på kulturhistoriske og andre værdier. Hvor der ikke er plads til træer (i hvert fald ikke i øjeblikket), bør andre former for grønt benyttes.

Kan princippet også anvendes uden for bymidter, for eksempel i landdistrikter? Hvis ja, hvordan?

Ja, men her bør fokus stadig være på bebyggede områder, hvor flest mennesker bor. For enhver bebyggelse, herunder landsbyer og mindre bebyggelser, bør 3- og 30-reglen være i fokus. Derudover kan det omkringliggende landskab anvendes og gøres mere tilgængeligt og attraktivt for forskellige rekreative aktiviteter i forhold til 300-reglen.

Hvis et nyt område eller en ny bydel bliver bygget, for eksempel på tidligere landbrugsjord eller et oprenset industriområde uden eller kun med få træer, hvordan kan 3+30+300-princippet så opnås?

Det kan naturligvis være vanskeligt at opnå de tre komponenter fra starten, men designet bør inkludere et solidt fundament og et tilstrækkeligt antal træer for at sikre, at princippet kan realiseres på længere sigt. Her kunne man for eksempel arbejde med en tidsramme på 20-30 år. Derudover bør der, hvor det er muligt, afsættes tilstrækkelig plads til, at træer kan vokse sig gamle og store.

Hvordan fungerer princippet på forskellige årstider, herunder de ofte lange vintre i visse dele af verden?

Her er arbejdet med "vinterbyliv" særligt relevant, hvor man udnytter sæsonvariationer og skaber muligheder for vinteraktiviteter. Det indebærer en blanding af nåletræer og løvtræer, så der også er grønt om vinteren, samtidig med at man balancerer lys og mørke, sol og skygge. Højkvalitets grønne områder bør inkludere muligheder for vinterbrug og skabe hygge selv i de kolde måneder.

Kommunen opfylder allerede alle tre komponenter af princippet. Er der ikke risiko for passivitet og at standarden bliver sænket?

De tre mål er minimumskrav. Forskning har vist, at for eksempel kølende effekter virkelig begynder at slå igennem ved et kronedække på omkring 40 %. Hvis muligt, bør man derfor stræbe efter at overgå 3, 30 og 300 for at maksimere fordelene.

Hvor skal man starte? Er det bedre først at fokusere på 3, 30 eller 300-komponenten?

Alle tre komponenter er vigtige og bør ideelt set håndteres samlet. Dog viser forskning, at især kronedække er afgørende for mange økosystemtjenester. Ofte er 30-komponenten også den sværeste at opnå. Måske kan man starte med at øge kronedækket med et par procenter - selv en stigning fra for eksempel 8 % til 10 % kronedække (hvilket stadig vil være en forbedring på 25%!) Alternativt kan man undersøge, om der er områder, hvor 300-komponenten ikke er opfyldt, men hvor der er muligheder for at etablere nye grønne områder eller forbedre adgangen til eksisterende parker. Så kunne man starte arbejdet der. Husk, at implementeringen af 3+30+300 er en langsigtet proces. Enhver forbedring af de enkelte komponenter vil være værdifuld.

Hvordan kan 3+30+300 hjælpe med at fremme grønnere byer i kommunalpolitik og -planlægning?

Man kan bruge 3+30+300 som et værktøj til at åbne døre og starte debatten om vigtigheden af træer og grønne områder. Princippet enkelhed gør det velegnet og effektivt til at øge bevidstheden om fordelene ved bynatur, såsom klimatilpasning og øget trivsel. Det kan hjælpe med at vække interesse hos politikere, engagere interessenter tidligt i processen, styrke samarbejdet på tværs af forvaltninger og præsentere grønne initiativer som løsninger på bredere bymæssige udfordringer. Budskaberne bør tilpasses lokale prioriteter og fremme opbakning i lokalsamfundet gennem aktiv inddragelse og klar kommunikation. Glem ikke at fremhæve succesfulde eksempler fra andre kommuner for at inspirere og guide beslutningstagere.

Hvordan kan man kommunikere til beslutningstagere og offentligheden, at nogle lavt scorende områder muligvis ikke bliver prioriteret i indsatsen for begrønning?

For effektivt at forklare, hvorfor nogle lavt scorende områder på 3+30+300-kortene måske ikke bliver prioriteret i indsatsen for begrønning, er det vigtigt at formidle budskabet med klarhed, empati og evidens. Det bør understreges, at prioritering ikke udelukkende baseres på 3+30+300-score, men også tager hensyn til faktorer som socioøkonomisk sårbarhed, folkesundhed og klimarisici. Der kan være mange logiske grunde til, at nogle områder scorer lavt - for eksempel på grund af kulturhistoriske hensyn eller tidligere og nuværende arealanvendelse. Man kan forklare, at områder, der allerede nyder godt af omfattende privat grønt eller gode miljøforhold, som måske ikke fremgår tydeligt af 3+30+300-kortene (for eksempel nærhed til vand eller åbne landskaber med høj rekreativ værdi, men få træer), ikke nødvendigvis har behov for en akut indsats. Hvis andre "manglende" grønne områder prioriteres først, kan kommunikationen fremhæve, at indsatsen for begrønning sigter mod at reducere uligheder og sikre retfærdig adgang til grønne områder - i første omgang ved at prioritere de steder, hvor de sociale, sundhedsmæssige eller miljømæssige fordele vil have størst effekt. Kommunikation bør altid bygge på evidens, gennemsigtighed og retfærdighed.

GIV IKKE OP!

Implementeringen af 3+30+300-princippet kan føles overvældende, især hvis udgangspunktet for en eller flere komponenter er meget lavt, og det virker svært at forbedre dem. Her er nogle råd, der kan hjælpe til at komme videre:

En vigtig læring fra de kommuner, der deltog i det nordiske Yggdrasil-projekt, var betydningen af at udfordre begrænsninger og ikke acceptere et "nej" som det endelige svar. Byer var enige om, at med kreativ tænkning og vedholdenhed findes der altid måder at integrere grønne løsninger - selv i områder, der umiddelbart virker udfordrende for træer og parker.

Skab samarbejde og vidensdeling gennem netværk af kommuner, lokalsamfundet og organisationer for at udveksle erfaringer, strategier og indsigter. Mange andre har stået over for lignende udfordringer - opsøg dem og lær af deres erfaringer.

Styrk samarbejdet mellem forskellige grundejere, herunder private haveejere, skoler, forsyningsselskaber og vejmyndigheder, for at overvinde barrierer og øge chancerne for succes.

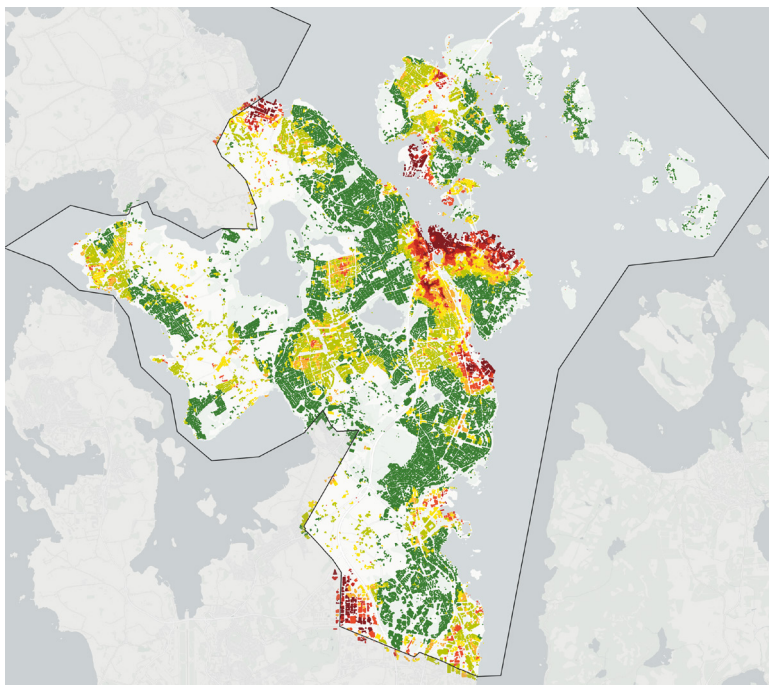
Involvér lokale interessenter, forskere og internationale eksperter for at sikre, at de bedste løsninger anvendes. Dette er en langsigtet indsats, og det kan tage 40-50 år, før målet er fuldt opnået. Men selv små fremskridt gør en forskel og bør fejres!

Hvis en eller flere komponenter af princippet virker urealistiske på kort sigt eller på grund af lokale forhold, så stræb efter mindre forbedringer. En øgning af kronedækket med blot én eller to procent kan allerede gøre en reel forskel! Hvis der slet ikke er plads til større træer, kan man stadig forbedre den lokale beplantning med mindre træer, buske, anden vegetation og endda grønne facader. Brug 3+30+300-princippet på en måde, der passer til den pågældende kontekst og de aktuelle behov.

5. At sætte 3+30+300 i værk – Gode eksempler

Her er et udvalg af praktiske eksempler, der stemmer overens med de forskellige trin, der er beskrevet i trin-for-trin vejledningen. Disse eksempler kan tjene som inspiration for kommuner og planlæggere ved at vise konkrete eksempler på bynære begrønningsinitiativer og -strategier. Eksemplerne kan give praktisk indsigt i dokumenterede metoder, som kan understøtte beslutningstagning og planlægningsprocesser, når man arbejder hen imod at opnå 3+30+300-målene.

Figurtekst: 3+30+300-kort over den samlede score for Stavanger, Norge. Gule og grønne farver angiver bygninger og områder med positive 3+30+300-scorer, mens orange og røde farver viser scorere, der ligger for lavt.

Vurdering og analyse

I det nordiske Yggdrasil-projekt, som denne håndbog er resultatet af, blev der lavet detaljeret 3+30+300-kortlægning for alle nordiske kommuner. Kortene blev ikke kun brugt til at give et overblik over, hvordan den nordiske region og individuelle lande og byer præsterer, men også i workshops med udvalgte kommuner. Under disse workshops blev kommunernes 3+30+300-kort analyseret og diskuteret, også med sammenlignelige kommuner. Der blev foretaget gap-analyser for at identificere "svage punkter" i 3+30+300-dækning og områder der skal prioriteres fremover.

3+30+300-princippet blev også inkluderet i en ny, langsigtet træstrategi for byen Belfast i Nordirland (City of Belfast, 2023). Det er ikke et politisk mål i sig selv, men tilbyder i stedet et reference-rammewærk for den nuværende og fremtidige tilstand af Belfasts "urban forest".

Vurdering og analyse af 3+30+300 kan også anvendes som en del af kortlægning af grønne områder / "tree equity" kortlægning, som Malmö og andre byer har gjort (for eksempel City of Malmö, 2024b).

Strategisk planlægning

3+30+300-princippet kan integreres i forskellige typer af politiske dokumenter, lige fra strategier og planer for grønne områder og bytræer (som f.eks. træstrategier) til politikker og planer for klimaindsatser og folkesundhed. I nogle tilfælde vil princippet være et af de centrale mål, mens det i andre tilfælde primært vil være et værktøj til analyse og/eller overvågning af politiske mål.

Et godt eksempel på politisk integration af princippet er givet af den svenske by Malmö (se City of Malmö, 2024a). Efter at 3+30+300-princippet blev formelt vedtaget af Malmö byråd i begyndelsen af 2023, blev det inkluderet i forskellige kommunale planer, herunder byens overordnede plan. For at øge opmærksomheden omkring 3+30+300 og hjælpe med implementeringen, er der blevet afholdt interne 3+30+300-konferencer for forskellige kommunale enheder. Specifikke aktiviteter, der har støttet implementeringen af 3+30+300, har inkluderet kortlægnings- og prioriteringsøvelser for at identificere områder med potentiale for 3+30+300-realiserings samt de områder der skal prioriteres.

Ideelt set bør fokus i politikker og planer være på alle tre komponenter af 3+30+300, da det er afgørende at kombinere synligt, miljømæssigt/omgivende og rekreativt grønt. Dog kan fokus i nogle tilfælde kun være på en eller to

af komponenterne. I Frederiksberg Kommunes træpolitik, er et mål for eksempel, at hver borger skal kunne se mindst ét træ fra hvor de bor (Frederiksberg Kommune, 2018). I en ny træstrategi for den hollandske by Groningen er det overordnede mål at opnå 30 % kronedække for hver bydel inden for de næste årtier (Gemeente Groningen, 2024).

Regeringen i Flandern, Belgien, foreslog en let tilpasset version af 3+30+300 som en ny regional grøn norm, der erstattede ældre normer, som blev anset for forældet (Agentschap Natuur en Bos, 2024). For at opnå de 30 % kronedække er træer ideelt set anvendt, men der er også plads til andre typer af "klimagrønt", som buske. I dette tilfælde kræves dog dobbelt så meget andet grønt for at kompensere for det lavere kronedække. For eksempel: 15 % kronedække skal følges af 30 % anden vegetation. Dette initiativ førte til en hurtig spredning af 3+30+300-princippet blandt flamske kommuner.

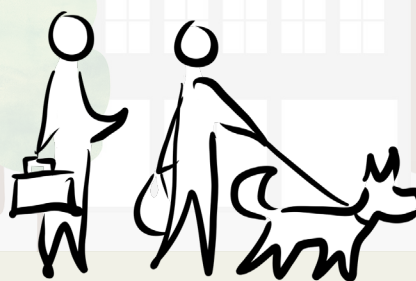

Etablering og forvaltning af træer og grønne områder

For at opnå 3+30+300 er det vigtigt at kigge nærmere på den eksisterende urbane træpopulation og lave fremskrivninger, for eksempel for hvordan kronedækket vil udvikle sig, når træerne vokser, forfalder eller dør. At finde måder hvorpå træer kan leve længere og vokse sig større, er en anden vigtig strategi, så det handler bestemt ikke kun om at plante nye træer.

Byen Malmö lavede en detaljeret analyse af potentialet for at udvide deres kronedække i tre typiske typer af byområder, som viste, at en fordobling af kronedækket på offentlige arealer alene ville være realistisk på længere sigt (FOJAB, 2024). At identificere potentielle plantningssteder, som organisationer som Cobra Groeninzicht har gjort for hollandske kommuner, er en anden nyttig strategi.

I Holland har Norminstituut Bomen (Hollandske Træ-Norm Institut) udviklet en omfattende håndbog, hvor specifikationer er angivet, for eksempel for nødvendigt jordvolumen til forskellige træstørrelser over tid (Norminstituut Bomen, 2022). De kobler også dette til en ny landsdækkende trænorm, der stammer fra 3+30+300 og er knyttet til et bestemt volumen trækrone pr. m² (Norminstituut Bomen, 2024). Den grundlæggende forudsætning er at tage godt vare på træerne fra starten af deres etablering, så de kan vokse sig ældre og større. Et eksempel på dette er byen Nice i Frankrig (Meet In Nice Côte d'Azur, 2024). Selvom Washington DC i USA ikke specifikt bruger 3+30+300, har byen sat et klart mål for kronedække og gennemført detaljeret overvågning af kronedækket i forskellige dele af byen (DDOT, 2025).

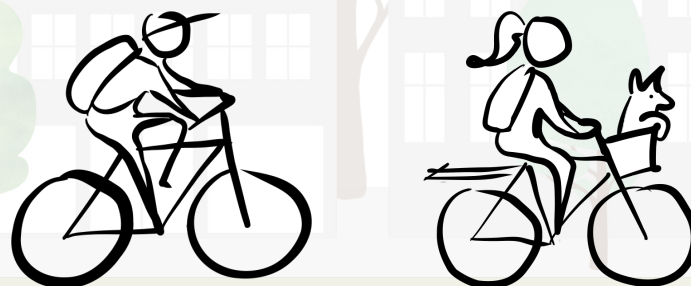

Overvågning og tilpasning

Introduktionen og implementeringen af 3+30+300-princippet er stadig et nyt fænomen. Men når politikker, planer og andre initiativer rulles ud, er det vigtigt at overvåge påvirkningen og tilpasse handlinger og planer, hvor det er nødvendigt. Kortlægningsarbejdet, der er udført af kommuner som Malmö, giver et godt eksempel på dette, da det vil muliggøre overvågning af reelle ændringer over tid, bydel for bydel. Ved at bruge værktøjer som i-Tree (2025) men også for eksempel sundhedseffektvurderinger, kan situationen før, under og efter implementeringen af 3+30+300 også vurderes i forhold til de økosystemtjenester og fordele, der leveres (selv i økonomiske termer).

Engagement af lokalsamfundet

Da 3+30+300-princippet er let at forstå og kan skaleres til bydel- og endda gadeniveau, er det et fremragende værktøj til kommunikation og inddragelse af lokalsamfundet. Et eksempel på dette var den nationale kampagne, som Greenpeace Belgien gennemførte under de lokale valg i Belgien (Greenpeace Belgium, 2024). Forud for kampagnen havde Greenpeace allerede gennemført en borgerundersøgelse for at spørge beboerne om deres lokale 3+30+300-situation. Derefter fik de et frivilligt dataanalyseteam til at forberede et overblik over 3+30+300-scorer for alle belgiske kommuner, hvilket resulterede i lokale diskussioner og medieopmærksomhed. Endelig gennemførte NGO'en en oplysningskampagne, hvor lokale frivillige satte træklistermærker på kommunens navneskilte på 25 lokationer.

I Holland lancerede en non-profit organisation kaldet IVN (Institut for Naturundervisning) en række aktiviteter for at støtte lokalsamfund og grupper i at gøre bydele grønne ved hjælp af 3+30+300-princippet. Til dette formål fik de udarbejdet et særligt kortfattet faktaark samt en forklarende video, som kan give inspiration og specifikke tips og fif (IVN, 2024).

Erfaring har vist, at 3+30+300 også er et godt kommunikationsværktøj i forhold til nyhedsmedier. Hundredvis, hvis ikke tusindvis, af 3+30+300-historier er blevet bragt af tv- og radiostationer, aviser og magasiner samt via podcasts og på sociale medier. En nyhedshistorie kunne for eksempel præsenteres, når princippet er blevet vedtaget, eller når en første analyse er blevet lavet (som også muliggør benchmarking med andre kommuner). Et eksempel på dette var en undersøgelse af 8 store globale byer, som resulterede i over 600 individuelle nyhedshistorier med et estimeret publikum på over 270 millioner mennesker (Croeser, 2014).

Inden for Yggdrasil-projektet blev der produceret flere kommunikationsværktøjer om 3+30+300, herunder en forklarende video, en podcast og et sæt visualiseringer.

Peer Learning

Når implementeringen af 3+30+300-princippet skrider frem, kan kommuner lære meget af hinanden. Derfor er det vigtigt at fremme peer-netværk og læring, både formelt og uformelt. I det nordiske Yggdrasil-projekt blev der oprettet såkaldte Future Living Labs, som kombinerer implementeringen af 3+30+300 i udvalgte kommuner med grundig analyse og overvågning, hvor der trækkes erfaringer til lære for fremtiden. Projekter som Yggdrasil kan styrke deling af erfaringer og gode praksisser, som også blev vist i workshops med flere nordiske kommuner i projektet.

I Holland tog konsulentfirmaet Sweco initiativ i slutningen af 2024 til at samle hollandske kommuner, der implementerer 3+30+300 eller planlægger at gøre det, for at opbygge et peer-netværk og dele praktiske erfaringer.

Kilder, yderligere information og inspiration

Publications

Agentschap Natuur en Bos, 2024. [Naar een gezond Vlaanderen met nieuwe groennormen: de 3+30+300-regel](#). Flemish Government, Brussels. Hentet den 17. december 2024 (på flamsk).

Browning, M.H.E.M., Locke, D.H., Konijnendijk, C., Labib, S.M., Rigolon, A., Yeager, R., Bardhan, M., Berland, A., Dadvand, P., Helbich, M., Li, F., Li, H., James, P., Klompmaker, J., Reuben, A., Roman, L.A., Tsai, W.-L., Patwary, M., O'Neil-Dunne, J., Ossola, A., Wang, R., Yang, B., Yi, L., Zhang, J., Nieuwenhuijsen, M., 2024. [Measuring the 3-30-300 rule to help cities meet nature access thresholds](#). Science of The Total Environment 907, 167739.

City of Belfast, 2023. [Belfast Tree Strategy](#). 2023. Hentet den 29. januar 2025.

City of Malmö, 2024a. [Grönska för alla med modellen 3-30-300](#). Retrieved on 15 December 2024.

City of Malmö, 2024b. [Rättvis fördelning av grönska](#). Retrieved on 27 January 2025.

Croeser, T., 2024. [We rated the urban forests of 8 global cities – only Singapore passed the 30% canopy test](#). The Conversation, November 19th, 2024. Hentet den 28. januar 2025.

DDOT, 2025. [Land Cover and Urban Tree Canopy](#). District Department of Transportation, Washington DC. Hentet den 26. januar 2025.

FOJAB, 2024. Potentiell krontäckningsgrad. Studie av tre stadsdelar i Malmö.

Frederiksberg Kommune, 2018. [Frederiksberg Kommunes Træpolitik](#). Hentet den 1. december 2024.

Gemeente Groningen, 2024. [Een nieuw bomenbeleidsplan voor Groningen](#). Visies en thema's. Hentet den 25. januar 2025 (på nederlandsk).

Greenpeace Belgium, 2024. [Meer natuur in mijn buurt](#). Hentet den 16. januar 2025 (på nederlandsk).

i-Tree, 2025. [Website, i-Tree Tools](#). Hentet den 3. februar 2025.

IVN, 2024. [Maak je buurt groener en gezonder met de 3-30-300 regel](#). Amsterdam. Hentet den 20. januar 2025 (på nederlandsk).

Konijnendijk, C., Östberg, J., 2022. 3-30-300 – För grönare och mer hälsosamma städer. Movium Fakta #4. Movium, Alnarp.

Konijnendijk, C.C., 2022. [Evidence-based guidelines for greener, healthier, more resilient neighbourhoods: Introducing the 3–30–300 rule](#). Journal of Forestry Research 34, 821–830.

Nordic Council of Ministers, 2025. [Yggdrasil - The Living Nordic City. Implementing nature-based solutions through the 3+30+300 principle](#).

TemaNord 2025:520. Copenhagen. Hentet den 3. februar 2025.

Nordic Council of Ministers, 2025. [Yggdrasil – The Living Nordic City](#) (TemaNord 2025:520).

Norminstituut Bomen, [s.a. Bomenposter \(Tree poster\)](#). Hentet den 5. december 2024 (på nederlandsk).

Meet In Nice Côte d'Azur, 2024. [Nice continues its greening programme with the "3-30-300" approach](#). Hentet den 25. januar 2025.

Nordic Council of Ministers, 2022. [Policy Brief: Nordic Cities – Green, Resilient, Healthy Fostering national policies and initiatives for urban green space](#). Hentet den 5. oktober 2024.

Norminstituut Bomen, 2022. [Handboek Bomen](#). Gouda. Hentet den 27. januar 2025 (på nederlandsk).

Norminstituut Bomen, 2024. [Landelijke Bomennorm](#). Hentet den 10. januar 2025 (på nederlandsk, men med en introduktionsvideo også på engelsk).

Sabatini, A., 2024. [The 10-20-30 Rule For Tree Diversity](#). PlanIT Geo. Hentet den 28. januar 2025.

World Health Organization, Regional Office for Europe, 2017. [Urban green spaces: a brief for action](#). WHO, Copenhagen. Hentet den 12. oktober 2024.

Hjemmesider, videoer og podcasts

www.330300rule.com

ArtPodden #37. Yggdrasil. [Podcast featuring the 3+30+300 principle and the Yggdrasil project](#). Hentet den 3. februar 2025.

Trädpodden #38. [Cecil Konijnendijk van den Bosch förklarar 3-30-300](#). Hentet den 17. februar 2025 (på svensk).

Green Cities Sweden, 2024. [Fakta om 3-30-300](#). Hentet den 15. december 2024 (på svensk).

Produceret af Yggdrasil - The Living Nordic City Projektet

2025-09-01

GRØNT AFTRYK
Sammen skaber vi en grønnere by

trækontoret.

**EKOLOGI
GRUPPEN**

**NATURE BASED
SOLUTIONS**
INSTITUTE